

CO VĚDĚT PŘED NÁSTUPEM ŽÁKA S OMJ

Jak zajistit, aby byly první dny ve škole příjemné pro žáka s OMJ i pro školní personál?
Jak podpořit pedagogy? Co vše můžete připravit a na co byste neměli zapomenout?

- Na téma Jak podpořit žáky s odlišným mateřským jazykem na SŠ nabízíme seminář.
- Rádi Vám také poskytneme telefonickou, popř. i osobní metodickou podporu.
- Pro konzultaci konkrétního případu kontaktujte odbornou pracovníci pro Váš stupeň či region.

Pocit vykořenění

Žáci, kteří k nám přicházejí z odlišných kultur, mohou zažívat tzv. pocit vykořenění. Tedy **ztrátu jistot, které jsou hluboko zakořeněné v kultuře a pokládáme je za automatické.** Může se jednat o každodenní zvyky, styl pozdravu nebo přijatelné chování a reakce v určitých situacích. Je důležité si uvědomit, že nově příchozí lidé potřebují pochopení a péči svého okolí (pedagogů, vrstevníků a ostatních), aby zvládli svůj přechod do nového společenského prostředí.

Možnosti tlumočení

Pro komunikaci s rodiči je možnost využít služeb tlumočnicka:

- Po celé ČR:
  - NPI ČR - tlumočení jen ve škole nebo v PPP
  - Asistenční linka Charity ČR (ukrajinština, mongolština, vietnamština)
- V regionech:
  - Centra na podporu integrace cizinců
- Pro Prahu:
  - InBáze
  - Integrační centrum Praha

Podpora žáků s OMJ

Žáci s OMJ mohou mít nárok na podporu z § 16 školského zákona. Na základě vyšetření a doporučení v PPP mohou získat podpůrná opatření ve 2. nebo 3. stupni.

- V případě nižší potřeby podpory (tzn. 1. stupeň PO) doporučujeme, aby škola zpracovala PLPP a aby ho v průběhu studia vyhodnocovala. PLPP však může sloužit i jako **podklad pro PPP pro doporučení PO vyššího stupně.**
- Ve 2. a 3. stupni PO dle doporučení z PPP nastavujeme IVP. Pro úspěšnost žáků s OMJ při studiu je nutné co **nejdříve začít s výukou češtiny jako druhého jazyka (ČDJ)**. K jejímu zajištění na škole může pomoci doporučení z PPP. Existují také další možnosti podpory.

Komunikace s rodiči

- Doporučujeme využít checklist pro přijetí do školy.
- V případě, že rodiče nemluví dobře česky, lze využít přeložené formuláře a informace pro rodiče.
- Na schůzce s rodiči nastavujeme pravidla další komunikace a spolupráce.

Příprava na příchod žáka

- Je důležité ve škole **určit tým**, který se stará o žáka s OMJ po dobu studia (třídní učitel, výchovný poradce/koordinátor inkluze, učitel ČDJ...).
- Poskytneme svým pedagogům překladové slovníčky obsahující **specifickou slovní zásobu** k jednotlivým předmětům. Doporučujeme také tvorbu vlastních slovníčků v rámci jednotlivých předmětů.
- Informujeme o možnosti využít pracovní listy pro práci ve výuce.
- Připravíme pro žáky s OMJ dostatečné seznámení s bezpečností práce a ochranou zdraví v rámci odborných a praktických předmětů (používáme zjednodušený text, obrázky, ilustrační fotografie, piktoqramy, příp. překlad, instruktážní názorné video atd.).

Buddy program

- Propojte žáka s OMJ s jeho spolužákem, který má zájem pomoci mu s adaptací a orientací v novém školním prostředí.
- Inspirujte se praxí škol a jiných organizací s Buddy programem.
- Buddy program lze aplikovat i během distanční výuky. Díky němu zabráníme izolaci žáka s OMJ od kontaktu s běžnou češtinou.

Projekt Program na podporu pedagogů při vzdělávání dětí a žáků cizinců, registrační číslo AMIF/25/01, je financován v rámci Národního programu Azylového, migračního a integračního fondu a spolufinancován Ministerstvem vnitra ČR.